

Brief rapporteur EU-regelgeving verduurzaming gebouwde omgeving

aan vaste commissie voor Binnenlandse Zaken
datum 10 mei 2022
te betrekken bij procedurevergadering dd. 19 mei 2022

Geachte collega's,

Nederland heeft in toenemende mate te maken met Europese duurzaamheidsnormen voor gebouwen. Uw commissie heeft mij onlangs benoemd tot rapporteur op de nieuwe EU-wetgeving inzake energieprestaties van gebouwen. Deze onlangs voorgestelde Europese regelgeving kan een grote impact hebben op het Nederlandse klimaatbeleid voor de gebouwde omgeving. Bovendien komt er op dit onderwerp nog veel meer EU-wetgeving op Nederland af. De Europese Commissie heeft vorig jaar in het kader van de zgn. 'Green Deal' namelijk nog een aantal andere wetten voorgesteld die van toepassing zullen zijn op de bouw en gebouwen. In deze brief informeer ik uw commissie over de interactie tussen de verschillende voorstellen en hoe deze naar verwachting in zullen grijpen op de gebouwde omgeving. Daarnaast doe ik u enkele voorstellen over de verdere invulling van dit rapporteurschap.

De EU-richtlijn energieprestaties gebouwen in context

In juli 2021 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) het 'Fit for 55'-klimaatpakket uitgebracht.¹ Dit wetgevingspakket, dat bestaat uit dertien wetten, geeft uitvoering aan de EU-klimaatwet. De klimaatwet is de juridische vertaling van de Europese Green Deal, met daarin de doelstelling dat de EU in 2030 minstens 55% minder broeikasgassen uitstoot ten opzichte van 1990 en in 2050 klimaatneutraal is.² Een half jaar later, in december 2021, bracht de Commissie het voorstel uit tot herziening van de richtlijn energieprestaties gebouwen (hierna afgekort als EPBD, Energy Performance of Buildings Directive). De belangrijkste doelstelling van de nieuwe richtlijn is het substantieel omlaag brengen van de broeikasgasuitstoot en de energieconsumptie van de gebouwde omgeving tegen 2030. Daarnaast bevat de

---

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_3541

² <https://www.europarl.europa.eu/news/nl/press-room/20210621IPR06627/eu-klimaatwet-ep-bevestigt-deal-over-klimaatneutraliteit-tegen-2050>

nieuwe EPBD een langetermijnvisie voor een klimaat-neutrale gebouwde omgeving in 2050.

Om deze doelen te behalen, stelt de Commissie in de nieuwe EPBD voor om het tempo en kwaliteit van duurzame renovaties te verhogen. Daarnaast wordt het systeem van energielabels herzien en voorgesteld vast te leggen dat alle woningen met energielabel G tenminste energielabel F hebben in 2030. Energieprestatiecertificaten moeten voortaan ook beschikbaar zijn voor gebouwen die een ingrijpende renovatie ondergaan, voor gebouwen waarvoor een huurcontract wordt verlengd en voor alle openbare gebouwen.

Daarnaast moet alle *nieuwbouw* per 2030 uitstootvrij zijn. Nieuwe openbare gebouwen moeten al in 2027 emissievrij zijn. Lidstaten moeten uiterlijk per 2040 fossiele brandstoffen bij verwarming en koeling uitfaseren. In 2050 moet het hele nationale gebouwenbestand emissievrij zijn.

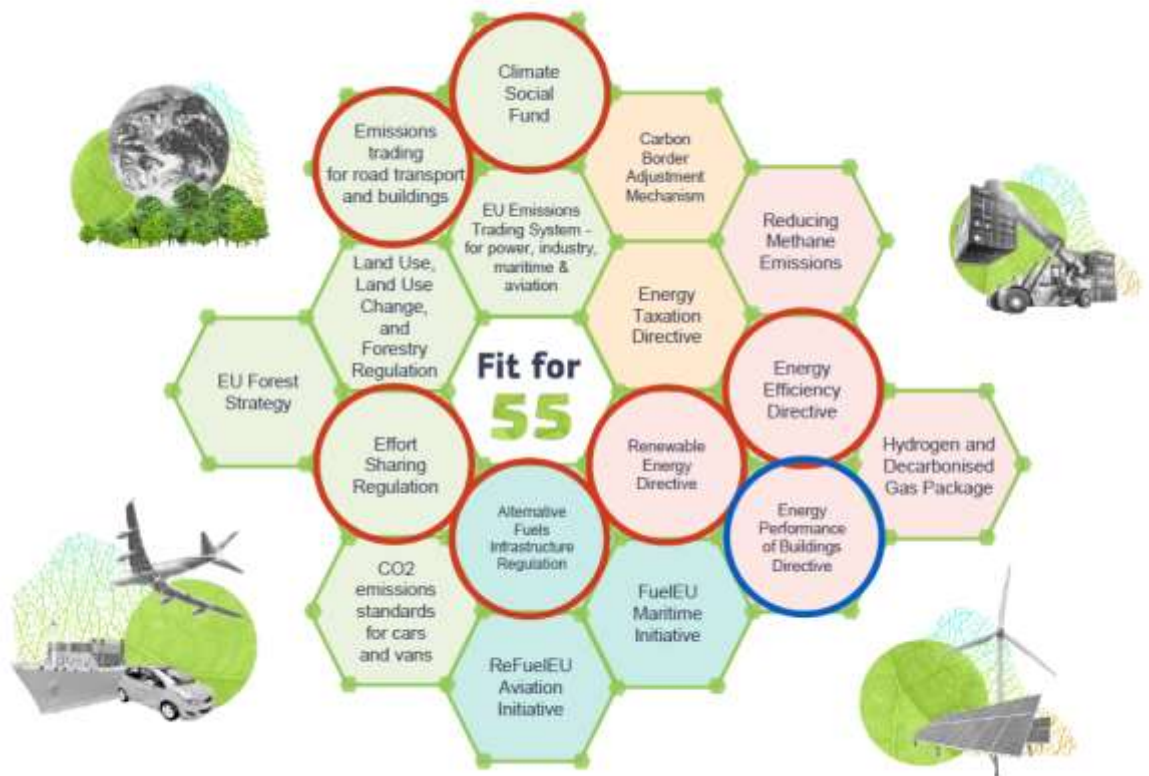
Samenhang met andere Fit for 55 voorstellen

De doelstellingen en verplichtingen van het EPBD-voorstel maken niet alleen formeel onderdeel uit van een breder wetgevingsprogramma, maar zijn ook inhoudelijk met elkaar verknoot. In het Fit For 55 pakket gaat het om zes andere voorstellen:

1. **De EPBD draagt bij aan de verwezenlijking van de Richtlijn energie-efficiëntie (EED), die algemene doelstellingen bevat over duurzaamheid en specifieke** doelstellingen voor openbare gebouwen zoals ziekenhuizen en scholen. In de EED wordt onder meer voorgesteld een **renovatieverplichting van 3% per jaar** van het bestaande bestand aan overheidsgebouwen door te voeren en een doelstelling om het energieverbruik van openbare gebouwen jaarlijks met 1.7% te verminderen. Inhoudelijke behandeling van dit voorstel ligt bij de commissie EZK.
2. **De EPBD en de richtlijn hernieuwbare energie (RED) ondersteunen elkaar. De RED stelt voor dat** 49% van de energie voor gebouwen in 2030 afkomstig is van hernieuwbare bronnen. In het bijzonder moet voor het verwarmen en koelen jaarlijks het aandeel hernieuwbaar energie stijgen met 1.1%. Systemen als stadsverwarming moeten jaarlijks 2.1 % meer hernieuwbare energie bevatten. Inhoudelijke behandeling van dit voorstel ligt bij de commissie EZK.

3. Het uitbreiden van het Europese **emissiehandelssysteem** ("cap-and-trade") naar **energieleveranciers voor gebouwen** (en brandstoffen voor wegvervoer). Er komt een prijs en een plafond voor de emissie van CO₂ die gepaard gaat met de opwekking van energie voor gebouwen (verwarming, stroom). Koolstofvervuiling is al langer een schaars en verhandelbaar recht in een aantal economische sectoren (m.n. zware industrie) en wordt dat nu ook voor de energiemarkt voor gebouwen. Jaarlijks zal de Europese Commissie de totale toegestane emissie verlagen, wat leidt tot een hogere CO₂-prijs. Het systeem gaat gelden voor producenten van energie en niet voor consumenten. Inhoudelijke behandeling van dit voorstel ligt bij de commissie EZK.
4. Naast uitbreiding van het emissiehandelssysteem wordt de zogenaamde '**Effort-sharing' wetgeving** (lastenverdelingsverordening), **aangescherpt**. De EC stelt voor dat de **broeikasgasuitstoot voor sectoren die onder deze verordening vallen, zoals de gebouwde omgeving, EU-breed met 40% moet worden verminderd** in 2030 ten opzichte van 2005. Voor Nederland wordt het bindende streefcijfer 48% voorgesteld. De gebouwde omgeving komt daarmee zowel onder het emissiehandelssysteem als onder het systeem van lastenverdeling te vallen. Inhoudelijke behandeling van dit voorstel ligt bij de commissie EZK.
5. Er wordt ook voorgesteld een **Sociaal Klimaatfonds** op te richten ter hoogte van € 72 miljard om **kwetsbare huishoudens** tijdens de energietransitie, waaronder de verduurzaming van gebouwen, te ondersteunen. De inkomsten uit het emissiehandelssysteem zullen aangewend worden voor het vullen van dit Sociale Klimaatfonds. Daarnaast komt er een moderniseringsfonds om tekorten in investeringen in koolstofarme innovatie te dichten. Inhoudelijke behandeling van dit voorstel ligt bij de commissie EZK.
6. Tenslotte bevordert de **verordening infrastructuur voor alternatieve brandstoffen** het elektrisch rijden. De EPBD gaat ook over particuliere laadinfrastructuur en voorziet in voorschriften voor de uitrol van laadinfrastructuur in gebouwen. Inhoudelijke behandeling van dit voorstel ligt bij de commissie IenW.

De Europese Commissie gebruikt zelf onderstaande visualisaties om de samenhang van de EPBD met de overig voorstellen van Fit for 55 weer te geven.

Invulling rapporteurschap

Conform het reglement van orde leg ik graag aan u voor hoe ik het rapporteurschap energieprestaties gebouwen verder zal invullen. Als rapporteur sta ik tussen de partijen en help ik de Kamer zo goed mogelijk haar controlerende en wetgevende taak uit te voeren. In het kader van het behandelvoorbehoud en schriftelijk overleg dat begin dit jaar liep, heeft de Kamer het volgende met het kabinet afgesproken op het punt van informatievoorziening:

De minister voor Klimaat en Energie neemt in zijn zes-wekelijkse bericht over de stand van zaken omtrent het Fit-for-55-pakket vallen, ook het EPBD-voorstel mee. De Kamer wordt daarnaast op de gebruikelijke wijze geïnformeerd over de Raden. De minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zorgt ervoor dat daarin de volgende aspecten worden meegenomen:

- *De voortgang van de onderhandelingen, het krachtenveld en eventuele aanpassingen van de Nederlandse inzet naar aanleiding van het verloop van de onderhandelingen en het standpunt van het Europees Parlement.*
- *Als er in de Raad op ambtelijk niveau een akkoord is bereikt over de voorstellen, wordt de Kamer daarover per brief geïnformeerd ruim voordat het akkoord politiek wordt bekrachtigd.*
- *De Kamer wordt ruim voorafgaand aan de definitieve formele besluitvorming geïnformeerd over de uitkomsten van de trilog.*

Tijdens het afgelopen debat over het klimaatakkoord gebouwde omgeving heeft de minister voor VRO toegezegd de commissie ook apart te zullen informeren over de voortgang op dit dossier. Als rapporteur zal ik deze informatiestroom monitoren en daarnaast zo nodig aanvullende informatie bij de Europese instellingen ophalen. Ik zal met name letten op in hoeverre de doelen aansluiten op de Nederlandse doelstellingen en of de voorgestelde maatregelen wel uitvoerbaar zijn. Als daar aanleiding toe is, zal ik voorstellen doen voor aanvullende commissie-activiteiten. Ik stel voor het kabinet te verzoeken proactief met de Kamer te communiceren over het verloop van de onderhandelingen, met name als uitkomsten zijn die van grote invloed zijn op Nederland. Ik stel tenslotte voor dit rapporteurschap te laten lopen totdat er een akkoord (*general approach*) is bereikt op dit dossier tussen de EU-landen.

Tot een nadere toelichting steeds bereid.

Hoogachtend,

Peter de Groot